

Nro. 17.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Augustusnak 26-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Károly ö Kir. Hertzegsége, hogyha a' szükség,
és az ellenségnek különb különb mozgásai
ágy kívánnák, hogy a' fegyver Tármaster Gróf
Wartensleben seregivel magát egyesittse, és az
ellenségnek annál könnyebben lehető visszä nyo-
matására való nézve, ezen hónapnak 13-kán, az
Ingolstadt felé való tábornál, egygyesitvén a' ma-
ga seregét, a' Duna két partyain *Donauvertlinél*
szállott táborba, melly is 16-dikban *Ingolstadt* há-
ta megett fekütt, 17-ben pedig, a' Duna bal par-
tyán *Röschinghez* költözött-által, *Ingolstadtot* az
előtt örizettel meg rakva hagyván.

Hogy az ellenség, az ezen folyó hónapnak 11-kén tartott ürközetében, minémű kárt vallott légyen, onnan is meg-tettzik, hogy a' hiteles tudósítások szerént, a' maga meg-sebessittetteit 70 szekerekkel vitette vissza, és ezer két száz emberei-nél, többen el-fogattattanak.

Feldm. Lieutenánt *Fröhlich* is, *Nieder-Stozingennél*, egy Kapitányt, egy Hadnagyot, 78 köz emberekkel együtt fogott-el, két Frantzia Generaloknak, és egynéhány tiszteknek minden bágásiájokat pedig, prédába nyerte-el.

Az ellenség ezen hónapnak 16-kán a' fegyver Tármeister Gr. *Wartensleben*, Gen. Major Gr. *Haddik* alatt való jobb szárnyát, és a' Feldmarschal Lieutenánt, Báró *Kray* alatt lévő bal szárnyát, egyfzersmind támodta-meg.

Az ellenség, a' maga szokása szerént, a' mi seregeinkre, igen nagy dühösséggel ütött vala, és az *Auersperg* előtt való erdőt, két izben akarta vala meg-venni; de mind a' kétszer, kárával visszafizá verettetett, és Gen. *Haddik* a' maga helyit meg-tartotta. — F. M. L. *Kray* is olyan szerentsés vólt, hogy a' maga helye meg tartása mellett, az ellenséget nemtsak az hogy vissza verte, hanem azok közül sokakat is el-fogott. — A' *Wétsey* huszárjai is, ezen alkalmatossággal, az ellenség seregibe két versbe rontottanak-bé, és közülök, mindenkor sokakat le-apritottanak. — Az ellenség ámbár igen sokat vesztett légyen is, de ezen hónapnak 17 és 18-ka között való éjtfzaka, újjolag szerentsét kívánván probalni, a' F. M. L. *Kray* fekvése alatt vólt leg nagyobb hegyet magának el-foglalta, a' melly történet, fegyver Tármeister Gróf *Wartenslebennek* arra adott alkalmatosságot, hogy magát *Schwarzenfeld* felé huzzá visszafizá. —

Batáviai Respublika.

Ezen folyó hónapnak 9-kén, *Hágából* azt írják, hogy a' Nemzeti Gyűlésnek utolbfszori ülé-

sibe, egy memorialist nyujtván bé a' 'Sidoság feleszammal, abban a' Nemzeti Gyűllésnek, de nevezetesen a' 'Sidok patronussának, *Hahn* Polgárnak, azon emberi szándékokat és igyekezeteket köfzönték-meg, hogy öket a' magok el-nyomattatások aloll ki-szabadittani, és nékiek, az eddig valónál több szabadságot engedni szándékoztanak, és abban módot kívántanak légyen fel-keresni. Azon memorialissokban továbbá, az iránt kívánta bizonyossá tenni a' Nemzeti Gyűllést a' 'Sidoság, hogy ő, a' maga viselete által, a' Nemzeti Gyűllésnek, az ennekutánna is hozzájok viseltetendő jó indúlatját meg-kivánja érdemelni.

A' Belgáknak bizonyson jól kellett lakni, a' Frantzia szabadsággal, minthogy ezen hónapnak 8 és 9-ke között való éjtszaka, a' szabadság fája körül való kerittést, mind öfzve-vagdalták, és a' szabadság fájáról, a' szabadság sapkáját levették és onnan el-vitték. — Ezen sapkáról, némelleyek úgyan azt mondják, hogy az nem a' népnek meg-utálásából, hanem szándékkal vitetett vólna onnan el; de hát miért nem vették azt nappal-le, és miért vitték-el éjtszaka, és ám-bár a' szabadság fáját újjolag bé-kerítették is, de a' sapkát miért hogy eddig elé, elé nem tudták szerezni?

Az Anglusoknak a' Muszkákévál egyesült flottájok, még mind a' *Flándriai* ki-kötő hely körül kovájog, a' Batávusok flottájok pedig, most újjolag *Texelben* vagyon.

Az időnek termékenységeről, a' *Batáviából* jött levelek semmit sem irnak, a' Convent egyik Deputatussa feleségeről pedig azt hirlelik, hogy az ebben az éfztendőben, rendkívül termékeny vólt, minthogy a' Nemzetet egyfzeribe 5 fijakkal szaparította-meg, a' kik mind életben vagynak. Éljenek a' haza jó léányai!

A' Nemzeti Gyűllés, az egész *Batáviában* lévő minden vallásokra religiokra való nézve eze-

ket határozta-meg. 1) Hogy egyik féle Ekklesiának is, a' másiknál, tellyességgel is semmivel több jussa, szabadsága ne légyen, mellyre nézve, 2) Az előbbeni Generál Statusoknak, minden plakatzmaik, resolutioik, a' mellyek valamellyik Ekklesiának tsak leg kissebb részben való el-nyomattatására láttatnának is tzéllözni, mind erőtelenné, semmikké tétetessenek. 3) A' templokokon kívül, egyik valláson lévők is, semmiféle tzerémoniával ne éljenek, a' Papok, a' mások köntössektől különböző köntösöket ne viseljenek, és az Isteni tizteletre nézve, semmiféle haranggal, harangozni meg ne engedtessék. 4) A' mentől tsak hamarább lehet, egy Commissió annak ki-nyomozására rendeltessék-ki, hogy az ez előtt volt uralkodó vallás ellen, nem találtathatik e' valami panasz, és miből áljanak a' *Pium legatumok*, az iránt is vélekedésit adván ezen Commissió, hogy ennekutánna a' közönséges tanittok, és tiztviselők, a' magok tápláltatásokra való nézve, mi moddal fizettessenek. 5) Az egész *Niederlandba*, mindenfelé egy óllyan értelmű *Circularis* botsáttassék-ki, a' melly által az emberek arra intettessenek, hogy másokat, a' magok vallások belüli különbözésért, leg kissebb részben is, valamivel terhelni, egyik is meg ne mérészelje, és a' közönséges nyugalomra való nézve, minden ezen rendelés ellen hibázok, kérdőre vonattattassanak. 6) A' negyedik articulusban említett Commissióba, 9 személjek rendeltettének-ki, a' kiknek számok között, a' többek közt *Schimmelpenninek*, *de Sitter* és más több Polgárok vagynak.

Frantzia Ország.

Gen. Bounaparte, az Olasz Országba imitt amott tett keresményeből, a' *Párisi* Directorium számára 100 darab kotsi eleibe való vállogatott lovakot küldött, a' mellyek *Párisba* ezen hónapnap 2-kán érkeztenek-meg. — A' *Roberspieres* meg-bukkásának innepét Jul. 28-kán sokkal nagyobb pompával tartották-fel *Párisban*, mint sem

a' közelebb múlt esztendőben tselekedtenek vala; mellyen az egész Directorium meg-jelenvén, azon innep tartásán, a' többek között, az ékesen szol-lások, ditsériák tartása, az ágyúval való lövöl-dözések, tűzi mesterségek, musikálások, verset futások, 's több a' félék gyönyörködtették, a' né-zők szemeiket.

Bounaparte felöll sok féle hírek költenek va-la a' szárnyokra, nevezetesen pedig az, hogy ő magát, Olasz Ország fejévé akarná tenni, és hogy Olasz Országból vissza hivattatott volna 's t. a' félék, de a' Directorium mindazokat a' híreket, egy közönségesen tett írása által meg-tzáfolta, és hogy ő hozzája, ennekutánna is tellyes bizoda-lommal lészzen, az által azt adta értésére.

A' békesség meg-szerzése ki-munkálódása és tökéletességre való vitele végett, egy darab idő-től fogva, *Párisban* a' következő követek mu-latnak: *Württembergből*, *Wöllwarth* és *Abel*; *Bologna*ból *Aldini*, *Conti* és *Savioli* tanácsosok; a' Pápa ő Szentsége Plenipotentiáriussa *Piérachi*; *Spinola*, *Génuának* rendkívül való követe; *Pár-mából* fő nemes *Politi*; *Modénából*, Generál *Esté*; *Nápólyból* pedig *Belmonté Pignatelli* fejedelem.

Abban az időben, a' mikor más idegen kö-vetek *Párisba* gyülnének, a' *Svédziai* Udvar, a' maga követének, Báró *Stáelnek* azt parantsolta, hogy *Párist* hagyná oda.

Az Ország belső dolgaira ügyelő Minister, *Benezech*, *Párisnak* ékesítésében foglalatoskodik. Minthogy pedig egynéhány rendbéli nagy piatzok közepeikbe, kö Statuákat akarnak fel-állítani, azoknak kitsidbe való formájok, modellájok, a' róllak való ítélet tételre nézve, közönséges hely-re ki-tétetttenek.

A' Frantzia Téátrum, mint valamelly Komé-diák által tanító oskola, *Odeum* nevezet alatt, hogy ki-nyittattassék el-végeztetett.

A' *Drouet* törvénye ki-menetelire, a' *Pári-*

siak nagyon várokozna, a' kinek az Austriai fogságban vólt Deputatus, *Lamarque* lett a' szoszolloja. Jul. 29-kétől fogva, a' Directorium Praesesse *Reveillers-Lepaux*. A' Thermidornak 9-kén tartott innep napon, *Tallien* 150 embereknél többeket meg-vendéglett, *Clichybe* 300 Deputatusok ebédeltének együtt.

Olasz Ország.

Ferrárából azt írják, hogy a' Frantziák annak előtte, hogy magokat ezen városból visszahúzták volna, a' lakosoktól leg előbb 10000 skudit tsikortanak-fel, azután pedig, minden ágyújukait bé-szegezvén, a' mitsoda búza és széna béli takarmányt találtak, mind elégettenek, a' pintzékben találtak borokat, olajokat, a' pintzékben és az utzákon mind el folytatták. Így tévődött ezen város fegyverfzűnésbeli állapotra.

Az Olasz Orzági tábor, az ezen hónapnak 15-kén irt és onnan vett tudósításaink szerént, abban a' fekvésében nyugszik, a' mint azt, a' mi É. Olyasoinkal, a' leg közelebbről való leveleinkben meg-irya, közlettük vala, a' forposztak *Allánál*, a' segedelemre rendeltetett seregek pedig *Roveredónál* lévén feküve. Feldmarschal *Wurmser* pedig egész igyekezettel azon vagyon, hogy az ellenséget, a' maga fel-tett szándékában, mindenféle képpen, meg-akadályoztassa.

Roveredóból Aug. 11-kén. A' Feldmarschal *Wurmser* fő kvártélja *Allaba* vagyon, *Borghetto* alatt pedig egy tábor fog le-telepedni. — A' *Mama* és *Brentino* polztyai jól meg-erössítették. — Az Austriaiak *Montébáldoba*, *alla Coronánál* igen jó fekvést nyertének magoknak, a' mellyet az előtt a' Frantziák birtanak vala, a' kik *Thale von Capriónál* újjolag ki-álván a' sikra, a' magok régi fekvő helyeiknek visszavételek végett, az Austriai seregekre ütöttek vala ugyan, de ezektől visszaverettének. — Az Austriai seregek, mi-nekutánna magokat a' *Tirolisi* passusnál lévő fő

ármádia felé visszavonták volna, a' Frantzia seregek, a' *Vérona* mellett maradott Austriai truppok felé kezdettenek nyomulni, mellyet ezek észre vévén, magokat *Vincenza* felé húzták vissza. — A' Frantziák Aug. 8-kán *Véronához* menvén, hogy annak kapuit bé-zárva találták, 10 ágyúkkal lötenek rájja, a' kikeről már az a' hir, hogy *Montebaldó* és *Vincenza* felé tartanának.

Brixenből Aug. 17-kén. Feldmarschal Gróf *Wurmser*, az ellenséggel közelebbről tartott tábora után, a' maga fő kvártélyját *Valegióba* tette által, és olyan készületeket tett, hogy *Mántua* várának, semmiben is szüksége ne legyen, az ellenségtől nyert préda pedig bátorságos helyre költöztessék által, a' melly ezen hónapnak 3-kán véghez is vitettetett. — Ezeknek végbe vitelek után Aug. 7-kén, a' kvártély *Volargnéba* tettetett által, hogy pedig az ellenség *Tirolisba* tellyességgel bé ne üthessen, ezen hónap 8-kán, a' fő kvártély azért tettetett által *Allaba*, *Velentze* felől, *Montebaldó* és minden más passusok, batteriákkal és egyéb fegyver béli erősségekkel, úgy annyira körül vagynak vétettetve, hogyha az ellenség azokan kereftül akarna rontani, az a' béli tejendő probája miatt, patakka kellene a' maga vitézei véreket ki-ontani. — A' Feldmarschal Lieutenant *Quosdanovich* serege, a' *Bresciába* lévő elkerülhetetlen nagy akadályok miatt, és hogy magát a' tábor centrummával egyesithesse, *Valtrompia* és *Valsabbián* kereftül, a' *Tirolisi* passusok felé vonta magát, a' merre az ellenség ötet kergetni tellyességgel nem bátorkodott.

Német Ország.

Erlángából Aug. 12-kén. A' Császári seregek *Forchheimből*, és a' körüllette való tartományból ezen hónapnak 8-kán, reggeli 2 óra tájban költöztének ki, és az után csak hamar, egy Frantzia trombitás a' várba menvén, annak feladatását kívánta, a' kik mit tudtanak tenni? a' Frantziakkal *Capitulatio* is mentenek, mellyek után

a' *Bámbergában* vólt őrizet, onnan is ki-költözött. A' fegyver Tármaster Gr. *Wartensleben* tábora, ezen hónap 9-kén *Weissengénél* és *Rothenberg* vára alatt vólt, a' honnan 10-dikben, a' Palatinátus felső része felé vette a' maga uttyát. A' Frantzia Respublika fő vezérének *Jourdán*nak pedig, a' maga fő kvártélyya 10-ben *Erlángába*, 11-ben pedig *Héroltsbergbe* vólt.

Norimbergából Aug. 12-kén. Itten a' Frantzia szabadságot e' képpen fizettyük-meg, hogy a' Polgároktól a' magok fegyvereik el-szedettétvén, a' Frantziák Requisitionába egy rakás élelemre szükséges dolgokat kívánnak tollünk adattatni. Gen. *Bernádotte*, tegnap ment el innen. — A' mostani város Commandánsát *Dueuxnek* hívják; 13-ban pedig ugyan tsak onnan, azt írják, hogy 12-ben egynéhány truppok menvén-bé a' városba, azoknak egy része utra indulni készítettett, hogy magát a' *Jourdán* táborával egyesittse, a' melly *Norimbergától* észak felé, tsak egynéhány óránnyira fekszik, a' mellynek fő vezére fő kvártélyya, tegnap *Laufba* vólt, a' vitézeinek egy része pedig *Rothenbergbe* telepedett-le.

Az *Anspachi* tudósíttonk, hogy a' *Norimbergai*knak, holmi életre tartozó szükséges dolgokat kellett adni a' Frantziáknak, azt annak tulajdonitja, hogy a' Frantzia Respublika, és a' *Franconiai* körület között való fegyverszűnés béli békesség tökéletességre meg addig nem ment vólna.

Augsburgból Aug. 17-kén. *Kóbel* mellett egy hegyen, a' melly ide, mint egy egy óránnyira vagon, egy tábor fog le-telepedni, a' fő kvártély pedig azon hegy mellett lévő *Stepách* nevezetű falóban lészzen. — *Günzburgat* a' Császáriak oda hagyták, és a' mint a' hire, más részről *Lechhausen* és *Friedberg* között is egy tábor szándékozik a' maga sátorait fel-húzni, hasonlóképpen *Wertach* tájjékán is. — A' mint a' széjjel járó hirből lehetett érteni, a' Frantziák *Lauingen* és *Gundelfingen* között, a' dúnán keresztül menvén, a' ma

gok uttyokat *Burgaun* keresztül, *Lech* felé vették. Más részről pedig ezen hónapnak 13-kán, *Mindelheimnál*, a' *Condé* Hertzeg tábora és a' Republikánusok között kemény tsata tartattatott, a' mellyben minthogy az ellenség serege nagy számmal vólt, a' *Condé* Hertzeg tábora végtére jobbnak tartotta magát vissza húzni; de már tegnap a' Gen. *Fröhlich* tábora, egyesitvén magát a' *Condé* Hertzeg táborával, a' melly óllyan alkalmas helyen telepedett-le, hogy onnan a' lovasság halznoson dolgozhatik, majd más történeteket fogunk hallani. — A' fogjokat és a' meg-sebessitteteket, mind ide hordják, vagy pedig itten vizzik keresztül.

Egy más rendbéli *Augsburgi*, és ezen hónapnak 17-kén irt levélből ezeket olvassuk. Hogy azok a' Regimentek, a' mellyek a' Gen. *Latour* vezérlése alatt vagynak, és *Kóbeltől* fogva *Wellenburgig* terjedtenek-ki ezekből állanak: A' *Latouré*, a' *Károly* Hertzegé, a' *Kinszky* dragonyosai, a' Császári könnyű lovasok, az *Eszterházy* hufzárjai, a' Hatar szélbeli Oláh hufzár regiment, és a' *Pellegrinié*, a' Gen. *Fröhlich* serege pedig, innen két óránnyira, *Popingennél* fekszik. — A' mi a' Frantziák fekvéseket illeti, ők még ide 6 óránnyira vagynak. — Az ide való kenyér sütők, tegnaptól fogva a' tábor számára sütik a' kenyeret.

A' harmadik rendbéli *Augsburgi*, Aug. 17-kén irt levelek pedig, azt hirtelik, hogy azok a' truppok, a' mellyek 16-ban ottan feküntenek vala táborban, fel-szedvén a' sátorfát, uttyokat *Bavária* felé vették volna, de ezeknek helyekbe ismét más rendbéliek érkeztenek oda. — A' Frantziák forposztyai, egy részről *Burgauig* nyúlnak-ki, kik közül ezen hónapnak 16-ka éjtszakáján, némelylyek a' *Grumbachi* erdönél kezdték magokat mutogatni, más részről pedig *Mündelheim*, *Türkheim*'s más ott körül belől lévő helyeken kezdettenek egymáshoz közelíteni.

A' *Regenspurgi* Aug. 19-kén irt levelek pedig

azt hirtelik, hogy a' *Neumarkba* ezen hónap 15-kén bé-ment Frantziák mintegy 700 emberekből álló gyalogságból, és 500 emberekből való lovasságból állottanak volna, a' kiknek magokkal csak 2 ágyúi vóltanak. Ez utánn csak hamar Cs. K. Generál Gróf *Rauendorf Daswángnál* telepedett-le. A' Frantzia truppoknak egy más rendbéli osztálja, *Ambergbe* tegnap ment-bé, minekelötte a' miyéinkel meg nem birkoztanak volna, de az utánn kardra kelvén a' dolog, a' Respublikánusok, az el-estyeikkel, és meg-sebessítettjeikkel egyetemben, 1000 embereiket vesztették-el. — A' fegyver Tármester Gr. *Wartensleben* fő kvártélja, a' mint meg lehetett tudni, tegnap *Schwarzenfeldbe* vólt. A' Cs. K. tábori szekeresek, és a' most említett fegyver Tármester táborához tartozó kenyér sütőknek nagyobb része, még mind *Regenspurg* előtt vagynak. — Ezen hónapnak 18-kán reggel, *Regenspurgba*, az ott körül-bé való helységekből, kemény ágyúzás hallattatott, a' sok meg-sebessetteket pedig 19-dikben is hordották *Regenspurgba*. A' felső Palatinatusban, *Stadtamhofban* lévő, mintegy 130 emberekből álló őrizet, a' Kapitány *Duri* vezérlése alatt, ezen hónap 18-kán, *München* felé vette a' maga uttyát, és helyette a' fő őrizetre, a' Polgárok állottanak-ki fegyverbe.

Prágából Aug. 15-kén. Innen ma reggel, a' Pattantyusoknak egy osztálja utra indúlt. — Magyar Országban is egynéhány rendbéli truppok vettének olyan parantsolatot, hogy minden órába utra indulolag készen légyenek, mellyek közül, egynéhány bataillonok már utjokba is vagynak. — Egyedül a' *Károly* tábora, 15000 emberekből álló hadi sereggel fog meg-erössítettetni.

Inspruckból Aug. 15-kén. Itten olyan kemény kezületek tétettetnek, hogyha az ellenség valamiképpen erre találna jöni, nékiek leg keményebb módon ellent lehessen állani. Az utak minden felöll, elegendő őrizettel, és ágyúkkal vagynak-meg rakattatva, és a' számos truppokon, és a' mellettek lévő 50 ágyúkon kívül, reservába,

minden hozzá tartozó eszközökkel együtt, még 20 tartanak. Belső *Austriából*, az *Alvintzi* regimentjéből, és a' határ széleken álló stuttzosokból is, egy bataillon meg-érkezvén, a' nagyobb bátorságnak meg-szerzése végett, ezek azonnal *Bó-tzen* felé indulnak. — F. M. Gróf *Wurmser*, *Mária Elisabetha* Ertzhertzeg asszonyat, az iránt tette bizonyossá, hogy ő az Országnek fedezésére minden erejét réájja kívánván fordítani, annakokáért a' csak úgy tettő vezedelemtől, a' melly *Tirolist* fenyegetni láttatik, az Ertzhertzeg asszony meg ne ijedjen, hanem ottan tsendesesen meg-maradni méltoztassék.

Regenspurgból Aug. 20-kán. Minekutánna, az ezen hónapnak 18-kán az *Ambergnél* való ütközetben, a' szerentse a' Frantzia truppoknak elmosolyodott vólna, az ő egy kisdeg osztályok *Kastel* és *Velburgba* huzta bé magát. Némellyek úgy veledtenek, hogy már a' *Velburghoz* négy óránnyi messzeségre lévő *Kálmüntzbe* is, a' Republikánusok bé fognak menni, de ebből még eddig elé semmi se lett. — Az Oberstlieutenánt *Schwarzebach* vezérlése alatt, azon 26 pontonirokon kívül, a' kik vagy 8 naptól fogva *Pri-flingnél* vóltanak 4 kompanya gyalogság *Nietenau* felé nyomúlt, a' merre ma, egynéhány bágásiás, és munitzios szekerek is utra indúltanak. Ma reggeli 7 órákor 80 Frantzia fogjok vitettek fegyveres őrizet alatt ezen a' városon keresztül. — A' felső Palatinátusi és mellette lévő környékekben talaltató truppok, óllyan rendelést vettének, hogy az irántok való további rendelésig, *München* felé menvén, ottan telepedjenek-le, a' merre, egyedül *Klosterrohr* könnyékiről, egynéhány 100 könnyű lovasok indúltanak immár utra. —

A' Saxoniai szélekről.

Itten egész meg-határozással beszélik azt, hogy ezen válaíztó fejedelemségnek, mostani criticus állapottya, a' *Prussziai* kabinét közbe vetése

által, a' Frantzia Respublikával, kivánt tökéletességre fog rövid idő alatt menni, mellynek jobb moddal való végben vitelin, a' *Berlini* Ministerium, a' Frantzia Respublikától, a' végre ki-küldetett követtel együtt, tellyes igyekezettel rajta vagyon. Az a' hir, hogy a' fegyverfűzésbeli békesség, a' Fr. Respublika, és ezen választó fejedelemség között már tökéletességre ment volna, még egészen hitelt nem érdemel, de hogy a' békesség iránt való tractanak jó ki-menetele léfzen, ahoz nagy reménységgel lehet lenni. — Mi közönségesen egész bizodalommal vagyunk az iránt, hogy a' mi választó fejedelmünk, olyan módot kiván fel-találni, hogy az ellenségnek, a' mi Hazánkra való réájja ütésitől, nem léfzen miért félnünk.

A' Frantziák, magok iránt olyan ki-jelentést tettek, hogy a' mitsoda károkat *Hassia*ba a' Fr. truppok tettek, azokat ök mind bonificalni fogják, mellyeket már a' *Hassiai* tisztviselők specificálni fognak.

Elegyes Tudósittások.

A' Frantziák *Hessen-Darmstadtra* 5 millió Contributiót vetettek, a' melly summának az utolsó fillérig való ki-fizetéséig, a' leg elsőbb személyek közül 6-tot, kezesül magokkal el-vittek. — A' *Máintz* körül álló truppok, a' Gen. *Bonnárd* vezérlése alatt vagynak, a' kinek főkvártélja *Rüsselheimnél* vagyon. — A' forposztok Aug. 9-kén *Gustavsburgig* terjedtenek-ki.

Koblentzből Aug. 6-kán ezt irják: *Vallendárba* egy levegő égben járó hajó (Luftballon) tegnap érkezett-meg, melly is estvéli 5 órákor fel-botsátatván, *Ehrenbreitstein* várát akarta meg-kémlelni. Ennek a' levegő égben való járását, a' vár Commandánsa mihelyt észre vette, azonnal bombikat, és haubitzákat hányatott utánna, mellyek közül egyik, azon levegő égben járó hajóhoz, olyan közel járt, hogy a' hajóba lévő Frantziák, kén-

telenítettének hajóikat a' földre le-botsáttani, de ezen hajó, azután messziről, ismét fel-botsáttott, és a' vár körül szerte széjjel kovájogván, mindenfelé a' battériákból eleget lövöldeztenek utánna, de azt, a' messze fel való létele miatt, le nem löhették. — A' Frantziák, Aug. 7-kén is szándékoztanak a' magok levegő ég beli hajóikkal, hogyha az idő tiszta vólt, kémlelésre kiindúlni, a' kik a' várhoz óllyan közel ásták már a' magok úgy nevezett futó sántzaikat, batteriájokat, hogy a' két hadakozó felek, egyik a' másikkra már kisdeg puskával is rá-lövöldözhetnek. A' várat úgyan már lövöldezni kezdték, de még eddig igen tsendesesen. — *Koblentz* várába, a' Frantziák már egynéhány ágyú gollyobist bé-löttenek, de a' mint a' hire, a' nagyobb lödöző szerzámokat, *Mastrichtból* akarják *Koblentz* alá vinni, hogy annakutánna, a' város ostromlásához, egész erővel hozzá lássanak, a' mellytől *Koblentz* várossa, nem kevésbé fél. — Gen. *Beurnonville*, a' ki a' város ostromoltatását akarja igazgatni, Aug. 7-kén *Kólóniába* érkezett-meg.

Török Ország.

A' fényes Porta, a' maga szolgálatjába feleszámú Frantzia hadi tiszteket vévén-fel, nevezetesen pedig azok közül, a' kik a' *Robertspierre* ideje alatt a' magok hazájokat el-hagyui kéntelenítettének vala, a' mint a' *Konstantzinápolyi* Jul. 10 kén irt levelek hirtelik, a' Frantzia Respublika követje *Verninac* közbe vetésire, azoknak a' magok szolgálatjokat el-kelletett hagyui, a' kik a' nékik adatott parantsolatot tellyesítvén, még eddig magokat tsendesesen viselték vala. De *Verninac* nem régiben újjolag azt kívánván, hogy azon tiztségekből ki-lepett személjek, a' Török Birodalomból is ki-menjenek, ezen kérését a' Porta azért nem tellyesítette, mivelhogy attól tartott, hogy azután azon szolgálatjokból ki-téte-tett tiztek, majd a' szomszedságban lévő hatalmasságok közül valamellyiknek szolgálatjába fog-

nának állani. Ezen tisztek felől már is azt hírellek, hogy ők nagyobb részint a' *Málta* szigetiben akarnának menni, hogy a' Portának még bosszúságot szerezhetnének, annyival is inkább, mivel a' *Máltai* ragadazó hajók, a' Törökök ellen mind inkább inkább készítettnek, a' kiknek azok, már is az *Archipelágusban*, az *Afrikai* és *Asiai* ki-kötő helyekben meg-betsülhetetlen károkat tettek. A' Divánnak nagyobb része a' *Reis-Effendi* Plánumait, és tselekedeteit, benne is *Franzia* füst lévén, tellyességgel nem szenvedhetvén, azt a' mint tsak lehet, úgy gyalázzák.

A' *Drinápoly* környékéről jött tudósítások nem mindennél kelemetesebbek, a' *Roméliában*'s több más helységekben fegyvert fogott rebellisek száma, napról napra mind inkább inkább nevedik, a' kik a' Porta trupjait, már is egynéhány ízben meg-verték. A' *Beglerbeg* veztségit, a' ki *Drinápoly* mellett kommandiroz, és a' ki igen nagy gyanúba esett, 10000 emberre vetik. De ha ezen hir nem éppen egészen igaz volna is, bizonyos, hogy a' *Drinápolynál* lévő truppok megerössítettésekre, egynéhány rendbéli seregek küldettettek.

A' *Persiai* hírek is, a' Portára való nézve nem igen kedvesek. — Mioltától fogva a' *Musz-kák*, *Derbent* várossát meg-vették, az oltától fogva, az északi *Perszába*, mind inkább inkább nyomúlnak elé felé, minthogy az ő uttyoknak meg akadályoztatásokra való nézve, uttyokban egy várat se találnak arra valót, a' *Persák* pedig, nekik, a' sik mezőn ellent állani tellyességgel nem mernek.

Magyar Ország.

A' *Dunán* túl lévő *Evangelika* Ekklesiáknak *Superintendések* választása végett, a' közelebb múlt *Jul. 26-kán* öfzve gyülekezve lévén *Pápán* azon személjek, a' kiknek választásoktól függ, valakinek a' fennebb említett *Superintendenségre* való

ki-neveztetése, mivel az ezen közönséges *Pápai* gyűlést meg-előzött, *Högyészben* Vas Vármegyében, Rák 25-kén tartott gyülekezeten meg-határozott vala, hogyha T. T. *Nagy István* Úr, a' Sz. *Lörintzi* Prédikátor, és Tolna Vármegye Esperestje — a' kinek már az Urban békével elnyugodatt Superintendens választásakor, a' több Candidált T. Urak között, leg több voxa lévén, csak lakásának nem örömet való változtatása tartoztatta ötöt vizsgálá — magára vállalánda ezen hivatalt; úgy, minden voxoknak fel-nyitásán kívül, ezen tisztelet, ő rájja háromolják. Ezen végezésre, mind a' két kar béli (papi és világi) Rendek rájja emlékeztvén, meg-értvén egyfeszersmind, a' fő T. T. *Nagy István* Úr szándékát — a' ki is ezt, különös Isteni gondviselésnek, és választásnak méltán tartván, el-fogadta — egyszerűben harsogott az *éljen* kiáltás. — Ezen választás után T. T. *Hrabowsky György K. Sómlyai* Préd. tartott egy hosszú tanítást, a' melly után a' fel-szentelés következett. — E' meg-esvén, maga a' fel-szentelt Superintendens, tartott egy igen fontos beszédet, és buzgó imádságot az oltár előtt. Végezetre kelve pedig, T. T. *Németh Pál*, *Lovász Patonai* Prédikátor rekefztette-bé, a' háládatosságról tartott elmélkedésével az egész tzerémoniat. —

Szert tettünk tehát, így ír a' mi tudósíttonk e' folyó hónapnak 10-kén, egy nagy érdeemes, és tiszteletre méltó Före, a' kinek életében, a' káján irigység is, hijában keresi a' szeplőt, ki is 67 esztendeiből, 43-at, mint Isten szolgája úgy töltett-el, a' kit hogy a' leg főbb *Vagyon*, mi közötünk számos esztendeig éltesen, az a' mi szivünk forro kívánsága. — Ezen tiszteletre méltó férjfiu, hogy az egész kerületben el-terjedett Ekklesiákra, annál vigyázobb szemekkel lehessen, úgy itélünk, hogy a' maga rend szerént való szolgálatjáról le fog mondani, a' ki hogy a' maga Sz. *Lörintzi* lakását, *Pápával*, vagy *Veszprémmel* fogja-e fel-tserélni? azt még közönségesen nem tudhattuk.

